

Na Óggra Musicale Umbra.

Dvořákovy Rekvie po prvě v Italii.

(Od našeho zpravodaje.)

Perugia. 30. září.

Antonín Dvořák (1841-1904) je méno dávno důvěrně známé i našemu publiku, avšak jen z několika děl jako symfonie z Nového světa a Klavírního koncertu .. A přece jeho popisy a pitoreskní výraz, méně spoutaný než u Smetany, má národní zvláštnosti, které jej činí přijatelným u posluchačů každého národa a jeho dílo by si zasloužilo, aby i u nás bylo lépe známo i ve skladbách, před nimiž neprávem chrnují nos jistí milovníci intelektuální vymáčkovanosti.

Dvořák má velký symfonický program (Polednice a j.), slovenské rapsodie, kvarteta, kvinteta, opery Rusalka, Čert a Káča, Dimitrij, Armida, Jakobín. Z náboženských děl vytvořil oratorium Svátá Ludmila, Te Deum, Stabat Mater a tuto Rekvie, které bylo provedeno včera večer Moravským smíšeným sborem a symfonickým orchestrem FOK města Prahy v kostele Sant'Agostino.

V celém tomto díle převládá český prvek, ne jako element nadřazený, nýbrž jako přirozeně nutný výraz ducha spojeného se svou rodnou zemí. Proto považujeme Rekvie Dvořákovy za vybrané české, jako Rekvie Brahmsovy je intimně německé. - Dvořákovy, provedené včera po prvě v Italii, má za textovou předlohu liturgické části mše za zemřelé podle katolického obřadu; k ní se volně obrací ve své inspiraci a sleduje impulzy své fantazie, která nezná formálních pout ani teoretických nebo liturgických příkazů.

Dvořák má mystickou hudební inspiraci, která nepochází z vnitřních problémů, nýbrž pramení ze síly napřahující se po půvabném nejvyšším dobru a z příkladu katolické hudby, která je již od 18. století, navzdory husitskému kultu, pod vlivem stylu oper a oratorií italských. Pokud pak jsou některé části Rekvie dramatické, je to dramatismus poněkud zevní a popisný, jako na začátku Dies irae a v reprise Tuba mirum. Potom, po basovém partu v *Quid sum miser* a v *Recordare* rozplývá nostalgie Dvořákovy se dále volně rozšiřuje a ještě větší svobodou a intimnější originalitou a hlubokou znalostí protikladu se projevuje i ve *Fuze* a v Oratoriu. Světivé je *Sne Sanctus* a *Benedictus* a ultraromantickou jemností se vyznačují *Pis Jesu* a *Agnus Dei*.

Provedení symfonického orchestru FOK z Prahy a Akademického pěveckého sdružení Moravan, k němuž se připojil slavný dětský sbor z Brna, se vyznačovalo nesporným účinkem a ukazovalo na pečlivou přípravu. Řídil s naprostým mistrovstvím dirigent Václav Smetáček, který měl za spolupracovníky sólisty prvořadého a přesvědčivého stylu, soprán Tikalová a bas Eduard Haken.

Obecenstvo, které se sešlo v Sant'Agostino, zahrnuje bouřlivými ovacemi dirigenta, sbor, orchestr a sólisty za živého nadšení.

Dopoledne téhož dne Akademické pěvecké sdružení Moravan, řízené Josefem Veselkou, spolu s dětským sborem za vedení Frant. Ljaka, představilo se výběrem polyfonních skladeb pozoruhodného významu. Autoři ze staré školy, Hassler, J. Gallus, Harant z Policie Černoherský (který žil v Assisi, nazýván "Padre beato") dosvědčovali vliv klasické polyfonie 16. a 17. století a drželi se na jisté výši. Modernější autoři ukazovalo, že u nich trvá mystická náboženská žila, kterou vyjadřují upraveným jazykem, ale tónem méně závažným.

Nemůžeme se zdržovat u jednotlivých skladeb, ale moteto pro dva sbory *Favete linguis* od Vodňanského a zvláště fuga *Laudetur Jesus Christus* od Černoherského udělaly na nás přisnlivý dojem svým mistrovským vypracováním. Úplné rozčarování však (s výjimkou libečné *Kodlitby Smetanovy*) nám připravila kantáta od Martinů *Hora tří světů*, pro sbor, baryton, vypravěče a varhany, dílo nanejvýš nicotné a nudné, a *Epév stvoření* od sv. Františka (přeložený do češtiny) od Boerstra, utkaný monotónním vypravěčem a velmi falešným "faux-bourdonem" sboru; lepší byl již od téhož autora sbor *Svátý Václav* a *Hymnus* s akordickou, ale sugestivní polyfonií.

Oba sloučené sbory, vokalista barytonu Theodora Šrubaře, přesnost varhanika Ladislava Vachulky (správně Jana Řezníčka), vyvolaly u obecenstva mohutné ovace, jimiž opatovaně zahrnovali vzorná tělesa a jejich dirigenty.